

Фаталнитѣ опити за издигането на полумѣсеца въ сърдцето на Австрия се сподирватъ съ още по-фаталнитѣ турски войни съ Русия. Българитѣ, винаги свидѣтели на опустошения и сѣчь, прѣзъ срѣдата на XVIII-я вѣкъ от-врѣщатъ очитѣ си отъ Ц-дъ и ги обрѣщатъ къмъ сѣверъ, но вече не като спокойни зрители. Едни отъ сериознитѣ ни опити за снемане игото прѣзъ втората половина на робството бѣха именно подъ влиянието на горнитѣ войни. Сливенъ, повидиму тихъ и свитъ до Х. Калфа, като прѣдаденъ на внушително ступанство, вече се зачува като политическо огнище, прѣдставителъ на небезмълвни проклетия и усилия срѣщу турцитѣ. Старата ни столица Търново, дѣлена само чрѣзъ демиркапийския възелъ отъ Сливенъ, обезличава миналото си и се затрива прѣдъ измѣнената паметъ на народа, като паметникъ на прѣдишно величие — царство. Възобновиха се стари заселища, а изникнаха и съвсѣмъ нови, които заиграха ролята на огнища — столици. Котелъ, Карлово, Калоферъ, Копривщица, Панагюрище и т. н. — непознати въ срѣдневѣковната ни история, бѣха прѣзъ робството незамѣними огнища на политическо и духовно свѣстяване. Английскитъ адмиралъ Слейдъ, познавачъ на Турция, още прѣзъ 1829 г. забѣлѣзва, че столицата на румелийскитѣ българи е Сливенъ. Такъвъ той бѣ дори и до Съединението.

Началото на XVIII-я вѣкъ ни посрѣща съ новъ елементъ въ сливенско — татари. Поселванието имъ тукъ, като послѣдица отъ сѣдбата на Кримъ, почва отъ срѣдата на XVII-я вѣкъ и продължава дори до срѣдата на миналия. Голѣма частъ отъ селата на Ямболъ, Карнобатъ и Сливенъ ставатъ собственостъ на дошлиитѣ тукъ татари, прѣселвани отначало като князе или детронирани ханове. Сливенъ, бидейки богатъ, работенъ край още отъ епохата на Х. Калфа, вече прѣзъ XVIII-я вѣкъ нараства до толкова, че се обрѣща въ единъ отъ най-първитѣ търговски центрове на турската империя. Въ него почва да се чува една нова индустрия — производство на оржжия (пушкарство, тюфекчилъкъ), която имá огромно влияние върху духа и настроението на сливенци. Ако абаджийството на Сливенъ подигна града въ ранга на вторъ имперски пазаръ, то тюфекчийството въ сѣщия кжтъ прѣдаде една по-